

- Szlak kajakowy, kierunek spływu
- Kilometr szlaku liczony w górę rzeki (w km)
- Odległość punktu do szlaku rzeki na danym kilometrze
- Początek/koniec szlaku
- Początek/koniec dziennej odcinka szlaku
- Przystań kajakowa; przystań żeglarska
- Stacja wodna; miejsce wodowania
- Przenoska, przewózka
- Niebezpieczne miejsce; elektronownia
- Jaz, sprzężenie, próg; zakaz pływania
- Most; kładka, pomost; akwedukt; śluza
- Hodowla ryb
- Pole biwakowe; kąpielisko; plaża
- Rzeka; kanał
- Jezioro, zbiornik wodny; bagno, teren podmokły
- Kościół, klasztor; inny obiekt sakralny; kapliczka
- Zamek; muzeum; pomnik
- Pałac; dwór; zabytkowy park; leśniczówka
- Młyn; inny zabytek; ciekawy obiekt krajoznawczy
- Posterunek policji; szpital; przychodnia; apteka
- Market; sklep spożywczy; poczta
- Obiekt noclegowy; gastronomia; bankomat
- Informacja turystyczna; wiata turystyczna; miejsce odpoczynku
- Parking; przystanek autobusowy; Miejsce Obsługi Roverzystów
- Wieża widokowa; punkt widokowy; stadion, boisko
- Rezerwat przyrody; pomnik przyrody
- Teren zabudowany; teren przemysłowy; piasek
- Las; park; łąka
- Sad; ogród; inny teren zielony; cmentarz
- Autostrada
- Droga ekspresowa
- Droga krajowa
- Droga wojewódzka
- Droga powiatowa; droga lokalna
- Droga polna, leśna
- Linia kolejowa; stacja
- Nieczynna linia kolejowa
- Lotnisko
- Granica województwa
- Park narodowy
- Park krajoznawczy

2,3 km; 1,4 km: Ustka	0,0 + 0,2 km: Ustka
10,2 km: Żmionowice	0,0 + 0,1 km: Ustka
16,7 km: Bydlińsk	6,3 km: Wodnica
35,3 km: Słupsk	13,2 km: Charnowo
44,3 km: Łosin	28,4 km: Wyknokowo
55,6 km: Słotawa	36,3 - 36,0 km: Słupsk
64,8 - 64,5 km: Krzymia	53,3 km: Żelkówek
65,6 km: Krzymia	59,2 km: Leśny Dwór
68,9 - 68,7 km: Konradowo	65,1 km: wypływ z J. Krzymia
70,0 km: Konradowo	69,7 km: wypływ z J. Konradowo
76,2 km: Gałęźnia Mała	74,2 km: J. Konradowo
84,3 km: Gałęźnia Mała (przewózka)	77,1 km: Gałęźnia Mała
85,8 km: Bytów	85,1 km: ujście do J. Głębokiego
88,0 km: Osieczki	91,6; 91,5 km: Gałębia Góra
94,7 km: połączenie kanału ze starorzeczem Słupia	104,2 km: Soszyca
104,0; 102,3 km: Soszyca	106,0 km: Bylina/Młynki (przewózka)
106,1 km: Bylina/Młynki	107,1 km: wypływ z J. Żukowskiego
107,3 km: Żukówko	108,4 + 1,1 km: Jamno
108,5 km: J. Żukowskie	109,5; 108,7 km: Jamnowski Młyn
112,0 km: Parchowo	115,1 km: Parchowska Struga
119,0 km: Sulęczyńsko	119,4 km: Sulęczyńsko
119,6 km:	119,8 km: Sulęczyńsko
120,0 km: Sulęczyńsko	120,4 km: Sulęczyńsko
120,8 - 120,6 km: Sulęczyńsko	121,4 - 120,8 km: Rynna Sulęczyńska
121,4 km: Sulęczyńsko	121,8 km: Sulęczyńsko
121,9 km: Sulęczyńsko	122,0 km: Sulęczyńsko
123,0 + 1,0 km: Bukowa Góra	124,7 km: J. Węgorzyńsko
125,0 km:	128,6 km: wypływ z J. Gowidlińskiego
132,3 + 1,0 km: Gowidlińsko	133,4 km: Gowidlińsko

Trudność szlaku:
 trudny
 średnio trudny
 łatwy

europilot
 ul. St. Konarskiego 3, 01-955 Warszawa
 tel./fax 22 664 50 91
 e-mail: biuro@europilot.com.pl
 www.europilot.com.pl

Przebieg szlaków oraz schematy przenoszek mają charakter orientacyjny

Odcinek 1
Gowidlińsko – Sulęczyńsko (12 km)

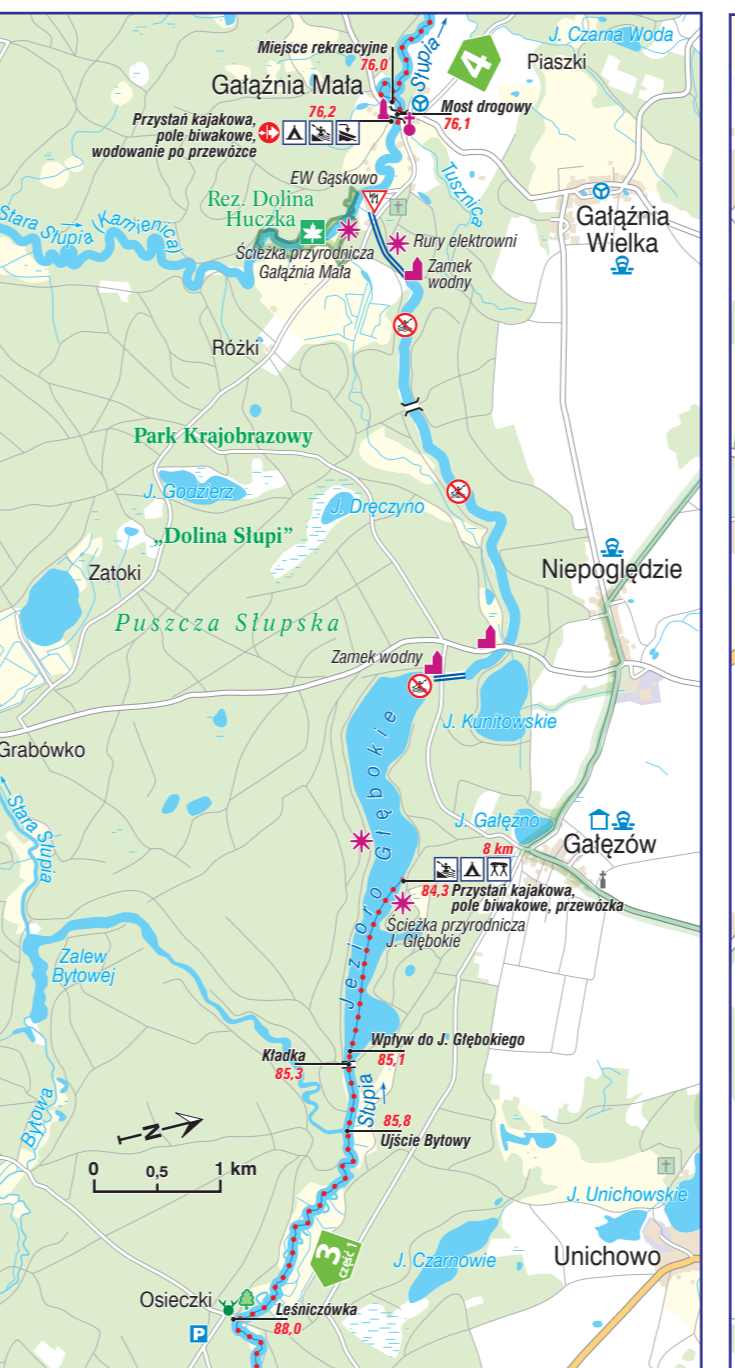
Odcinek 2
Sulęczyńsko – Bylina / Młynki (17,4 km)

Odcinek 3 (część 1)
Soszyca – Gałęźnia Mała (27,8 km)

Odcinek 3 (część 2)
Soszyca – Gałęźnia Mała (27,8 km)

Gowidlińsko - plan miejscowości

Sulęczyńsko - plan miejscowości

Pomorskie Szlaki Kajakowe

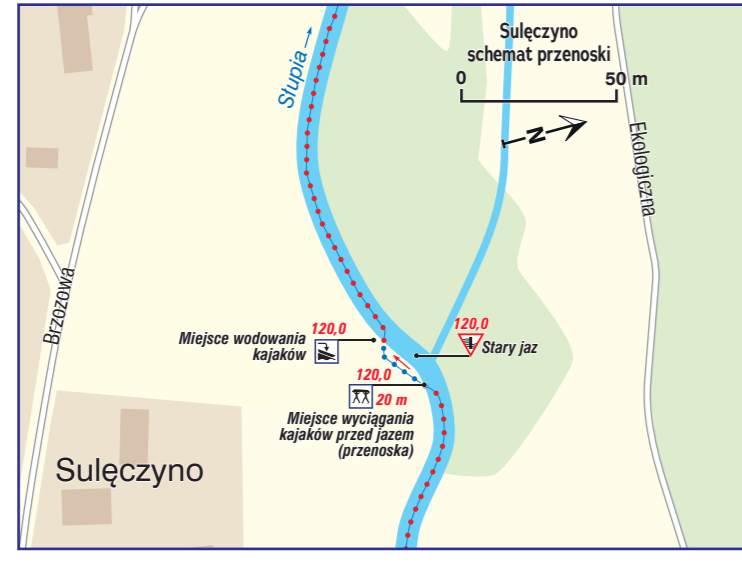
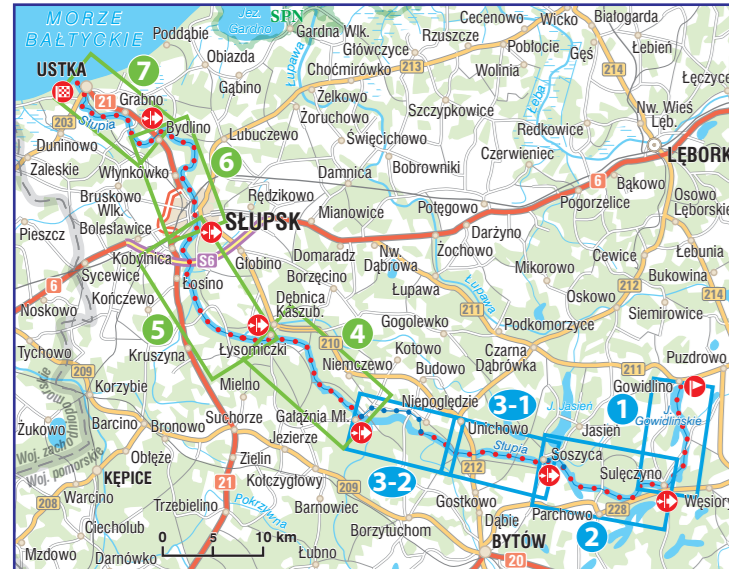
! Pomorskie
tu się pływają

szlak kajakowy

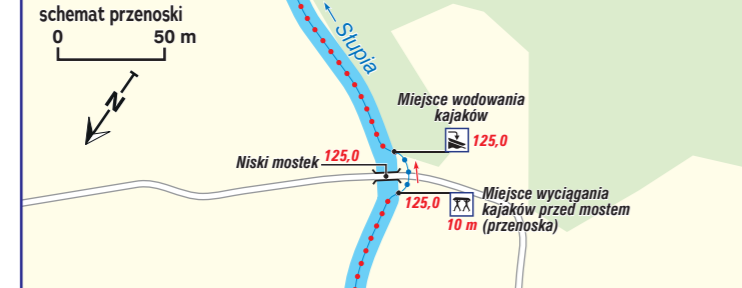
Słupia część I

kajaki.pomorskie.eu

Pomorskie Szlaki Kajakowe

- Długość szlaku Stupia: **133,6 km**
- Liczba dni: **7**
- Liczba przesek: **6 i 2 przewózki**
- Liczba przystani kajakowych: **23**

- Rekomendowana trasa spływu: **Gowidlino (km 133,4) – Ustka (km 0,0 + 0,2)**
- Trudność: **szlak średnio trudny i średnio uciążliwy, szlak trudny (km 121,4–119,8; Rynna Sulęczyńska), szlak łatwy (km 112,0–106,0 Parchowo – Bylina)**
- Propozycje etapów spływów:
 - Gowidlino – Sulęczyno (12 km)**
 - Sulęczyno – Bylina / Młynki (17,4 km, przewózka do Soszycy)**
 - Soszycja – Gotębia Góra – Jezioro Głębokie (27,8 km, przewózka do Gałąźni Małej)**
 - Gałąźnia Mała – Leśny Dwór (17 km)
 - Leśny Dwór – Słupsk (22,9 km)
 - Słupsk – Bydlino (19,6 km)
 - Bydlino – Ustka (16,9 km)

Stupia, określana mianem „rzeki z prądem”, należy do najciekawszych rzek Pomorza. Wypływa z kaszubskich wzgórz położonych na południe od Siemakowic. Uroki rzeki i jej okolic można z powodzeniem podziwiać z kajaka. Liczący ponad 120 km szlak kajakowy zaczyna się w Gowidlinie. W górnym biegu rzeka przepływa przez duże Jezioro Gowidlińskie i kilka mniejszych. W okolicach Sulęcyna znajduje się znany, niezwykle atrakcyjny dla doświadczonych kajakarzy, przetomowy odcinek zwany „Rynną Sulęczyńską”. Śródkowa część Stupii, od Sulęcyna do Słupska, to porośnięta głównie lasami, rzadko zamieszkała przez ludzi dolina. Rzeka płynie w parku wśród dzikiej przyrody, sporo w niej „zwałek” i sztucznych przeszkód, dlatego pływanie kajakiem wymaga pewnego doświadczenia. Na skutek budowy obiektów hydrotechnicznych koryto Stupii uległo poważnym zmianom. Z uwagi na brak możliwości pływania po kanałach doprowadzających wodę do elektrowni wodnych Struga i Gąskowo, konieczne są dwie przeseki na odcinkach: Osada Młynki – Soszycja oraz przystań na Jeziorze Głębokim (okolice wsi Gałęzów) – Gałąźnia Mała. W dolnym biegu Stupia przepływa przez centrum Słupska. Poniżej tego miasta jest znacznie szersza, ale nadal dość warkta. Uchodzi do Bałtyku w Uście i jest jedną z niewielu rzek, na których spływ zakończyć można na plaży morskiej. Dla kajakarzy Stupia jest dobrze oznakowana i przygotowana do obsługi spływów.

Szlak kajakowy Stupia rozpoczyna się na plaży w **Gowidlinie**, gdzie wybudowano dużą przystań kajakową. Pierwsze 5 kilometrów trasy prowadzi przez dość duże rynnowe **Jezioro Gowidlińskie**. Aby nie stracić orientacji warto trzymać się lewego, wschodniego brzegu. Wypływ z jeziora zarośnięty jest trzcinami i przez to jest dość trudny do jednoznacznej lokalizacji. Znajduje się w południowej części zatoki, na wschodnim brzegu, w pobliżu turystycznej wsi **Podjazy**.

przez tereny rolnicze, ale przy samej wodzie koryto jest otoczone drzewami. Utrudnieniem są niskie mostki, z których ostatni na wysokości Żakowa wymaga **przenoski**. Za nim rzeka wpada do **Jeziora Węgorzyno**. Tu należy trzymać się prawego brzegu. Stupia wypływa w odnodze zachodniej jeziora na początku miejscowości **Sulęczyno**. Przy wschodniej odnodze zlokalizowano przystań kajakową w **Sulęcynie** (w kierunku Bukowej Góry) oraz kąpielisko gminne i wypożyczalnię sprzętu wodnego. Dalej rzeka płynie spokojnie jeszcze kilometr przez łąki. Na tym odcinku znajdują się dwa kolejne progi wodne. Następnie Stupia wpływa w las i rozpoczyna się jeden z najładniejszych fragmentów szlaku. Rzeka płynie szybko, rozlewając się po piaszczystych i żwirowych płączach lub też meandruje wśród kęp drzew. Liczne zwałone pnie i leżące w nurcie kłody skutecznie utrudniają, ale i uatrakcyjniają spływ. Pokonanie tego odcinka szlaku zajmuje sporo czasu nawet doświadczonym kajakarom.

Pod mostem w **Sulęcynie** należy zachować ostrożność ze względu na szybki nurt i kamienie. Przy kolejnym moście znajduje się mała przystań kajakowa, a na drugim brzegu rzeki sklep.

Sulęczyno to kaszubska wieś turystyczna. Godny uwagi jest tu neogotycki, kamienny Kościół Świętej Trójcy z 1874 roku i dawny dwór rodu Heidensteinów. Brzegiem Jeziora Węgorzyno wytyczono ścieżkę dydaktyczną, znajdują się nad nim kwatery agroturystyczne i prywatne domki letniskowe. Z kolei nad położonym kilka kilometrów na wschód od Sulęcyna Jeziorze Długim położone są **Węsiory**. To tutaj i jest jedną z niewielu rzek, na których spływ zakończyć można na plaży morskiej. Dla kajakarzy Stupia jest dobrze oznakowana i przygotowana do obsługi spływów.

Szlak kajakowy Stupia rozpoczyna się na plaży w **Gowidlinie**, gdzie wybudowano dużą przystań kajakową. Pierwsze 5 kilometrów trasy prowadzi przez dość duże rynnowe **Jezioro Gowidlińskie**. Aby nie stracić orientacji warto trzymać się lewego, wschodniego brzegu. Wypływ z jeziora zarośnięty jest trzcinami i przez to jest dość trudny do jednoznacznej lokalizacji. Znajduje się w południowej części zatoki, na wschodnim brzegu, w pobliżu turystycznej wsi **Podjazy**.

Szkiełka edukacyjna Rynna Sulęczyńska to wygodny trakt spacerowy, wzdłuż którego zlokalizowano wiaty i tablice informacyjne.

Za Rynną Sulęczyńską rzekę blokuje stary, betonowy jaz wymagający **przenoski**. Jest to miejsce niebezpieczne, dlatego już pod koniec Rynny należy zachować szczególną ostrożność, by woda nie zabrała kajaka w kierunku jazu. Uważać też trzeba przy samym wyciągnięciu kajaków, nurt jest tu bowiem nadal bardzo silny. Kajaki należy przenieść prawym brzegiem rzeki obok domów jednorodzinnych i zwałować je za małym, drewnianym mostkiem.

Rzeka za Rynną zwalnia, jakby wyczerpana walcą z kamieniami. Przez następny kilometr leniwie płynie w szerokiej dolinie wśród łąk, zostawiając za sobą zabudowania Sulęcyna. Stupię przegradzają dwa jazy i próg wodny, które należy pokonać, przy czym drugi z jazów wymaga **przenoski**. Za nimi znajduje się duża, położona na obu brzegach rzeki **przystań kajakowa**. Dalej rzeka płynie spokojnie jeszcze kilometr przez łąki. Na tym odcinku znajdują się dwa kolejne progi wodne. Następnie Stupia wpływa w las i rozpoczyna się jeden z najładniejszych fragmentów szlaku. Rzeka płynie szybko, rozlewając się po piaszczystych i żwirowych płączach lub też meandruje wśród kęp drzew. Liczne zwałone pnie i leżące w nurcie kłody skutecznie utrudniają, ale i uatrakcyjniają spływ. Pokonanie tego odcinka szlaku zajmuje sporo czasu nawet doświadczonym kajakarom.

Za mostem drogowym w osadzie **Nowe Pole** rzeka zmienia kierunek „skracając” w lewo, natomiast nurt rzeki spycha kajak na stronę prawą, na wystającą z wody pale. Dwa kilometry dalej, na wysokości **Parchowskiego Młyna**, z lewej strony do Stupii wpada krótki dopływ **Parchowskiej Strugi**, prowadzący wodę z dużego Jeziora Mausz. Latem na tym odcinku często brakuje wody, przez co konieczne jest holowanie kajaków na sporych fragmentach rzeki.

Poranek na polu biwakowym w Gałęzowie, nad Jezioro Głębokim

Z zabytkowych budowli w **Parchowie** wyróżnia się ceglany, neomański kościół z 1854 roku, pałac szlachecki z XIX wieku oraz drewniana chata kaszubska z połowy XIX wieku.

Za mostem w Parchowie Stupia nadal spokojnie płynie przez łąki i lasy. Ma zupełnie inny charakter, niż szalona, warkta, meandrująca przez las rzeka, jaką była jeszcze kilka kilometrów wcześniej. W pewnym momencie rozpoczyna się płycizna otoczona trzcinami. To znak, że Stupia wpada do płytkiego, mulistego **Jeziora Żukowskiego** będącego rajem dla ptaków. Przed ujściem na szlak znajdują się dwie prywatne **przystanie kajakowe**. Przez jezioro płynąć należy na zachód wzdłuż jego brzegów w kierunku mostu drogowego, gdzie rzeka wypływa z jeziora w pobliżu **przystani kajakowej**. Dalej Stupia płynie otoczona dostojnymi drzewami. W nurcie leży sporo zwałonych pni, jednak szerokość rzeki pozwala na ich spokojne omijanie. Za mostem drogowym w osadzie **Młynki**, zwanej też Byliną, znajduje się jaz przegradzający rzekę. Należy wyciągnąć kajaki z wody i przewieźć je do Soszycy, ponieważ za jazem zaczyna się kanał elektrowni wodnej Struga wyłączony ze spływu. Przewózki oferuje miejscowy rolnik.

W Soszycy funkcjonują dwie przystanie kajakowe i wypożyczalnia kajaków. Atrakcją jest Elektrownia Wodna Struga – najstarsza na Pomorzu i zapewne jedna z najstarszych wciąż pracujących w Europie. Zbudowano ją w 1896 roku. Unikatem są dwie wciąż działające, ponad stuletnie żarówki firmy Osram, sygnalizujące awarię urządzeń elektrowni. Być może są to najstarsze działające żarówki na świecie.

Stupia dostarcza adrenaliny – Rynna Sulęczyńska

W Soszycy rozpoczyna się odcinek szlaku znajdujący się na terenie **Parku Krajobrazowego „Dolina Stupii”**. Za mostem rzeka ponownie wypływa w las. Na obu brzegach widoczne są pozostałości mostu dawnej linii kolejowej, a na brzegu znajduje się kolejny z „Kamieni Papieskich”.

Park Krajobrazowy „Dolina Stupii” obejmuje obszar środkowego i dolnego biegu rzeki Stupii i jej zlewni. 72% jego powierzchni zajmują lasy, głównie bór sosnowy świeży i mieszany. Osią parku jest rzeka Stupia, która wraz z dopływami reprezentuje cenne siedlisko przyrodnicze. W krajobrazie na szczególną uwagę zasługują jeziora, zwłaszcza łobeliowe z relikwową roślinnością i starorzecza. Pracownicy Parku wyznaczyli trasy, oznakowali i wykonali zagospodarowanie na 5 ścieżkach przyrodniczych: „Szlakiem troci i łosiosia” w Łosinie, „Ścieżka przyrodnicza w Krzyńni”, „Ścieżka przyrodnicza w Gałąźni Małej”, ścieżka przyrodnicza „Okolice Jeziora Głębokiego” oraz ścieżka przyrodnicza „Szlakiem Pięciu Jezior” w Soszycy. Wszystkie, ze względu na ich lokalizację, są dostępne dla kajakarzy. Przez park przebiega także unikalny w skali Polski **Szlak Elektrowni Wodnych**, obejmujący zespoły hydrotechniczne zawarte w trójkącie łączącym Słupsk, Łęborg i Bytów. Jego zasadniczym elementem są wybudowane pod koniec XIX i w początkach XX wieku siłownie wodne w dorzeczu Stupii.

Ten odcinek szlaku jest średnio trudny. Wody jest nieco więcej, ale też siła nurtu jest większa niż na odcinku poniżej Sulęcyna. Rzeka meandruje, w nurcie jest mnóstwo przeszkód. Brzegi są porośnięte lasem i dalej łąkami, często podmokłe. W pobliżu znajdują się ostoje zwierzyny, gniazdują też rzadkie bieliki. Jedynym w miarę dogodnym miejscem odpoczynku na tym odcinku jest niewielka polanka przy pozostałościach mostu. Taki charakter rzeka ma do mostu drogowego w **Gotębiej Górze**. Około 300 metrów przed nim Stupia zaczyna towarzyszyć położony na jej lewym brzegu **rezerwat przyrody „Gotębia Góra”**. Można go zwiedzić korzystając z wyznaczonej tam przez Nadleśnictwo Bytów ścieżki przyrodniczej. Warto więc zrobić sobie postój na jednej z dwóch **przystani kajakowych**, znajdujących się przed i za wspomnianym mostem, na prawym brzegu rzeki.

Za **Gotębią Górą** rzeka płynie nieco wolniej, ale nadal jest to odcinek z dużą liczbą przeszkód, prowadzący przez piękne lasy. Przerwę można zrobić przy **leśniczówce Osieczki**, aby zobaczyć piękne, pomnikowe drzewa. Bezpośrednio przed **Jezioro Głębokim** znajduje się rozwidlenie – płynąc w lewo wpłyniemy starym korytem Stupii w spiętrzony zbiornik wodny

– **Zalew Rzeki Bytowsy** (zwany też Cichą wodą). Z uwagi na minimalny przepływ wody poniżej Zapory Bytowsy przepłynięcie tzw. „Starej Stupii” od ujścia rzeki Bytowsy do ujścia do Stupii wód rzeki Kamienicy jest praktycznie niemożliwe. Dlatego trzymając się prawej strony wpływu w kanał doprowadzający wody Stupii do Jeziora Głębokiego. Po jego północnej stronie wybudowano dużą **przystań kajakową** niedaleko wsi **Gałęzów**. Stąd kajaki trzeba przewieźć do **Gałąźni Małej**, gdyż **nie ma możliwości przepłynięcia** kilku kilometrów rzeki za Jezioro Głębokim ze względu na zlokalizowane tam elementy hydrotechniczne kolejnej na szlaku Stupii EW Gąskowo w **Gałąźni Małej**. Jest ona zamknięta dwoma zwałkami wodnymi, a znajdujący się między nimi **kanal jest niedostępny dla kajakarzy**. Dalej kilkaset metrów do elektrowni woda płynie rurami.

Położone wśród lasów 107 hektarowe długie i wąskie **Jezioro Głębokie** jest przykładem jezior rynnowych. Jego maksymalna głębokość osiąga ponad 38 m. Z uwagi na włączenie go w system hydroenergetyczny elektrowni Gąskowo w Gałąźni Małej ma zmienny poziom wody, a nad jego brzegiem zlokalizowano charakterystyczną budowlę – tzw. **Zamek Wodny**, za którym zaczyna się kanał elektrowni, a jego architektura przypomina nieco zameczek obronny. Przez przystań kajakową nad jeziorem przebiega **ścieżka przyrodnicza „Okolice jeziora Głębokiego”**. Zaprowadzi nas ona do pobliskiej miejscowości **Gałęzów**, gdzie funkcjonuje m.in. sklep spożywczy.

Przystań kajakowa w Gałąźni Małej

Stupia

ABC KAJAKARZA

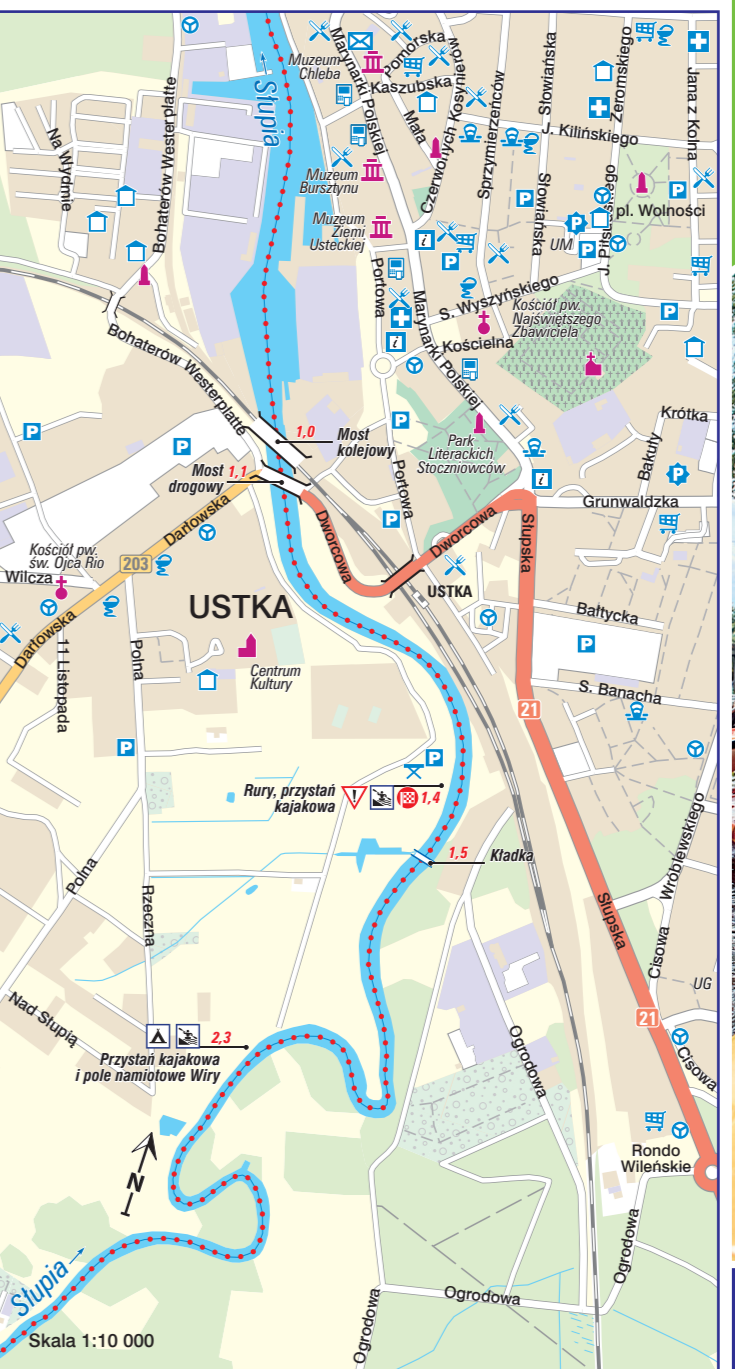
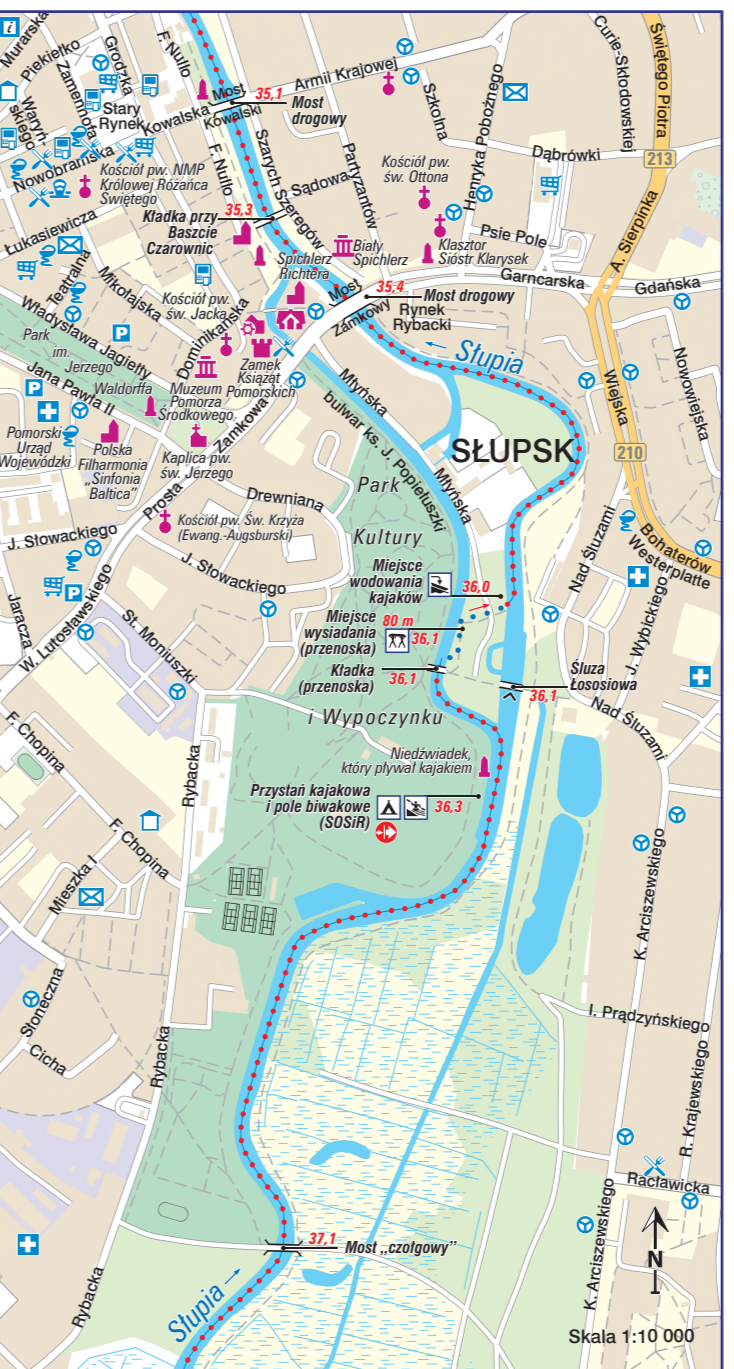
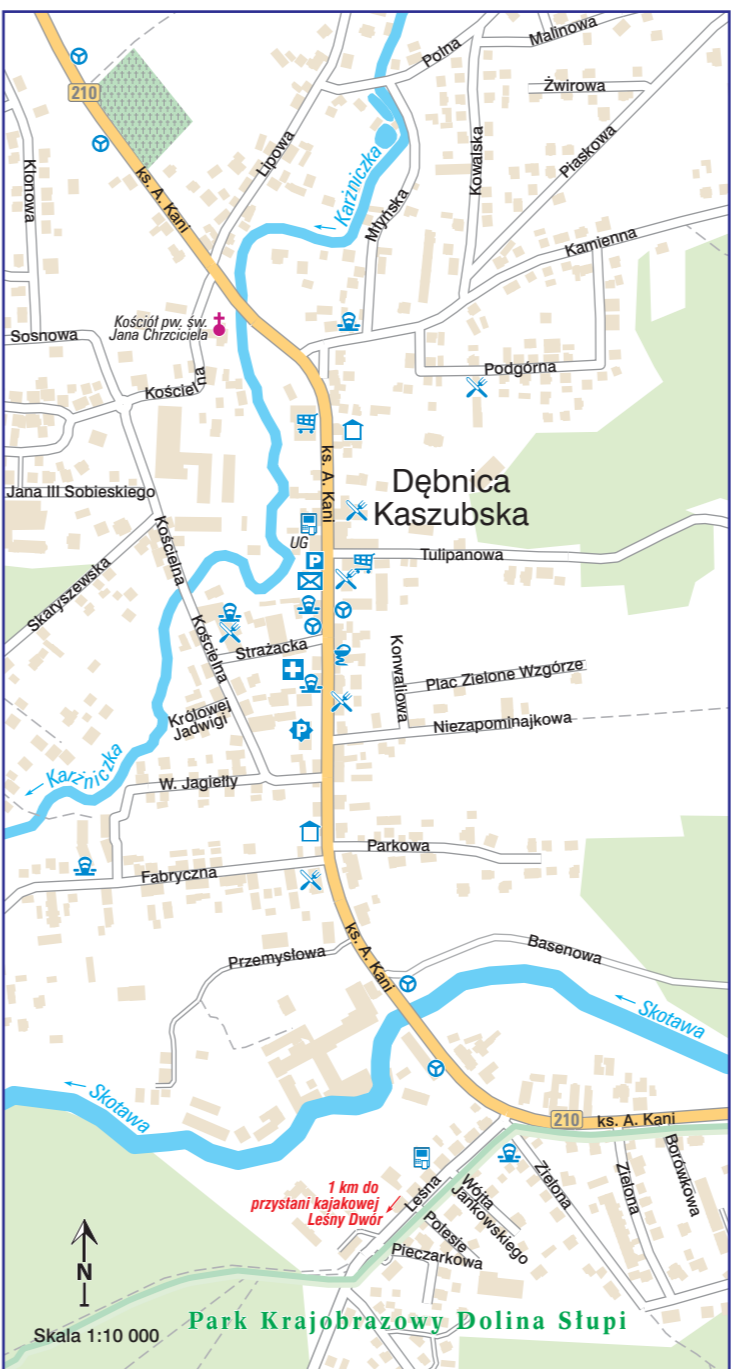
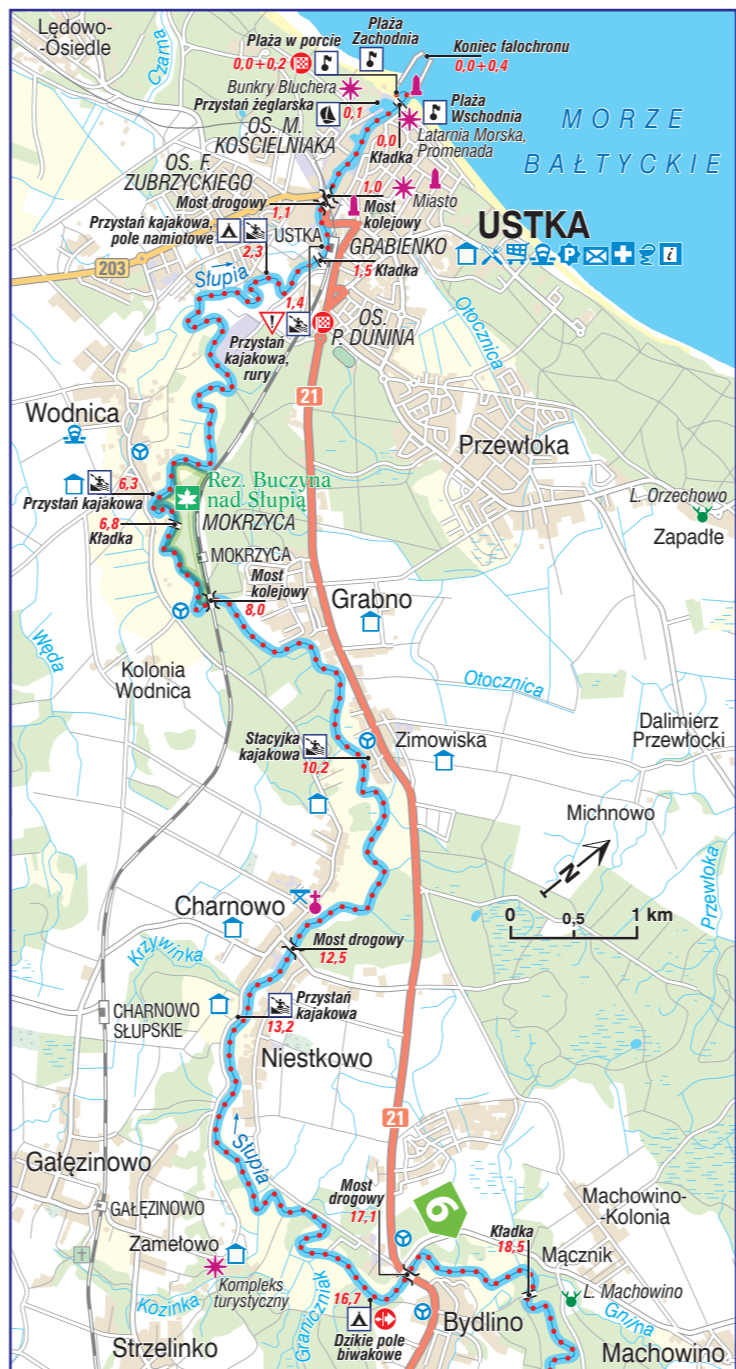
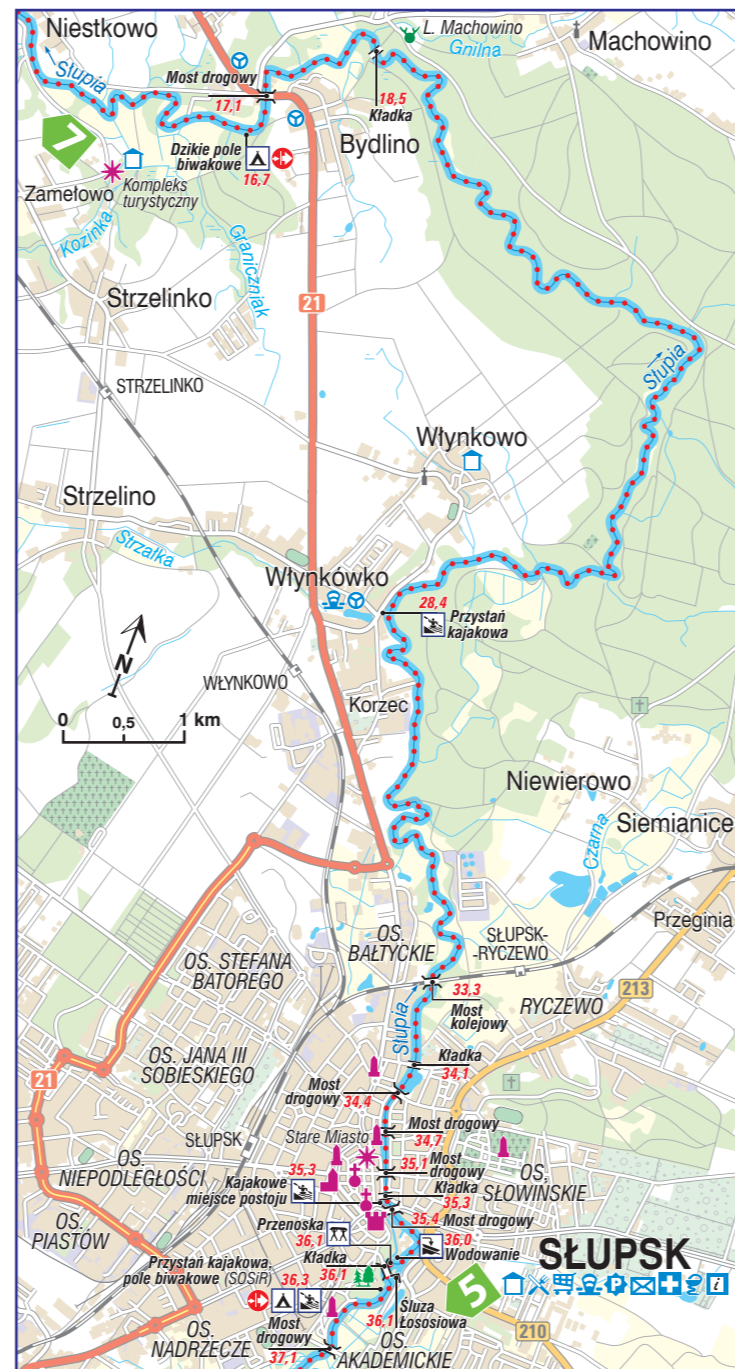
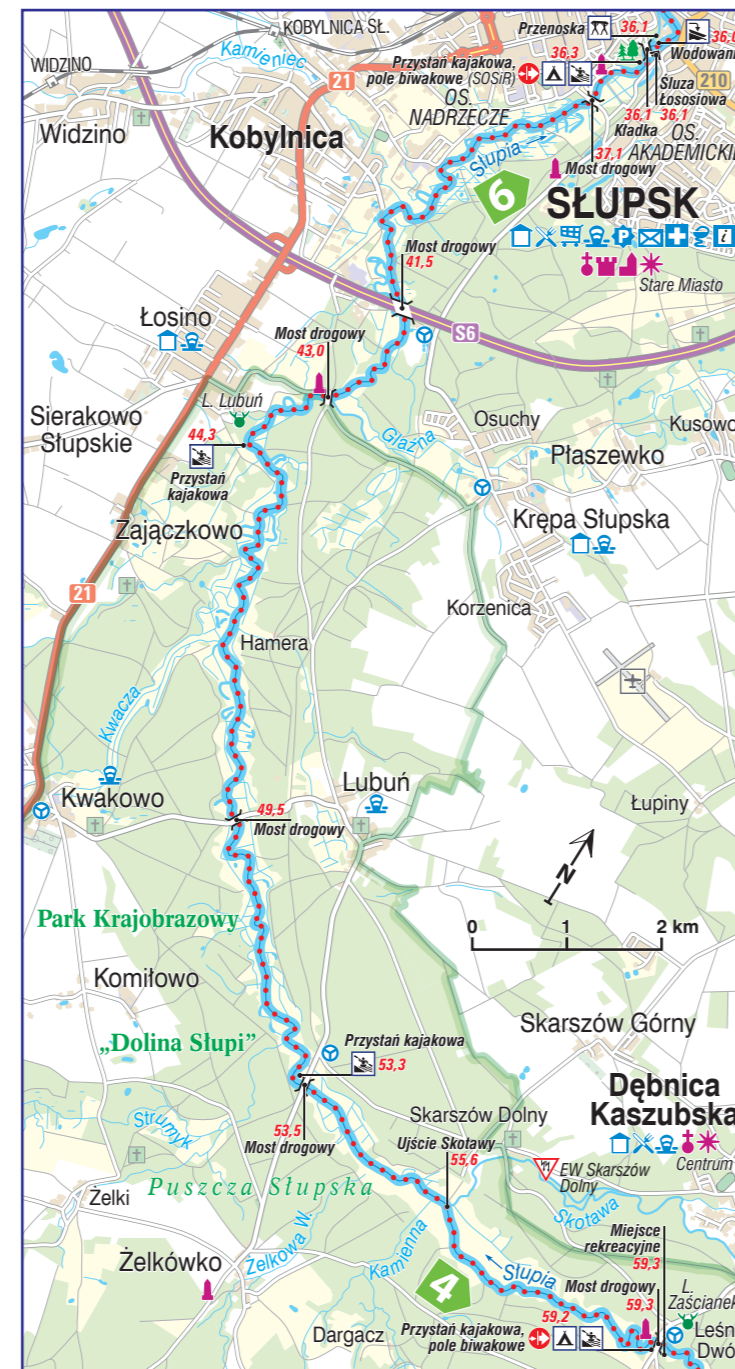
- Dobijanie do brzegu, wsiadanie/wysiadanie**
 - » Dobijaj do brzegu pod prąd.
 - » Wsiadaj/wysiadaj z kajaka ustawionego dziobem w górę rzeki.
- Wywrotka**
 - » Po wywrotce nie odwracaj kajaka, podprowadź go do brzegu.
 - » Ratuj najpierw człowieka, potem sprzęt.
- Pamiętaj**
 - » Rzeczy zabezpiecz przed zamoczeniem (wodoszczelne worki) i zgubieniem w wodzie (przywiąz).
 - » Zabierz mapę szlaku (miejsca niebezpieczne, biwaki, atrakcje).
 - » Weź gotówkę.
 - » Nadaj telefon.
- Observacja**
 - » Obserwuj powierzchnię wody przed dziobem kajaka, zmarszczki, fale czy wiry to zapowiedź podwodnych przeszkód do ominięcia.
 - » Obserwuj zmiany pogody.
- Zachowanie**
 - » Nie wsiadaj i nie pływaj po spożyciu alkoholu.
 - » Zwracaj uwagę na innych.
 - » Pomagaj innym w razie potrzeby.
 - » Nie przeceniamy swych sił.
 - » Zachowaj ostrożność, nie pływaj samotnie.
 - » Pływaj w kamizelce ratunkowej.
 - » Biwakuj w bezpiecznych miejscach (nie na wyspach na rzece).
 - » Śmieci pakuj w worki, zostawiaj w miejscach wyznaczonych.
 - » Przed wypłynięciem zapoznaj się z trasą spływu, informacjami o rzece i pogodzie.
 - » Zachowaj szyc: na prodzie grupy płynie przewodnik, na końcu ratownik lub najsprawniejsza osada.
 - » Unikaj spływania przez sztuczne progi, przenies kajak brzegiem.
 - » Zapisz w telefonie numery służb ratunkowych.
 - » W razie wypadku powiadom służby ratownicze.

- Ważne numery telefonów:**
 - 112 (alarmowy)
 - 601 100 100 (ratunkowy nad wodą)
 - 58 3094911 (WIOS)
 - 52 3391100 (RZGW w Bydgoszczy)
 - 58 3261888 (RZGW w Gdańsku)
 - 91 4411200 (RZGW w Szczecinie)
 - 22 4701000 (Infolinia Wód Polskich)

Facebook: PomorskieSzlakiKajakowe
kajaki.pomorskie.eu

- Szlak kajakowy, kierunek spływu
- Kilometr liczony w górę rzeki (w km)
- Odległość punktu do szlaku rzeki na danym kilometrze
- Początek/koniec szlaku
- Początek/koniec dziennego odcinka szlaku
- Przystań kajakowa; przystań żeglarska
- Stacja wodna; miejsce wodowania
- Przenoska, przewózka
- Niebezpieczne miejsce; elektronaria
- Jaz, sprzężenie, próg; zakaz pływania
- Most; kładka, pomost; akwedukt; szluz
- Hodowla ryb
- Pole biwakowe; kąpielisko; plaża
- Rzeka; kanał
- Jezioro, zbiornik wodny; bagno, teren podmokły
- Kościół, klasztor; inny obiekt sakralny; kapliczka
- Zamek; muzeum; pomnik
- Pałac, dwór; zabytkowy park; leśniczówka
- Młyn; inny zabytek; ciekawy obiekt krajoznawczy
- Posterunek policji; szpital; przychodnia; apteka
- Market; sklep spożywczy; poczta
- Obiekt noclegowy; gastronomia; bankomat
- Informacja turystyczna; wiata turystyczna; miejsce odpoczynku
- Parking; przystanek autobusowy; Miejsce Obsługi Roverzystów
- Wieża widokowa; punkt widokowy; stadion, boisko
- Rezerwat przyrody; pomnik przyrody
- Teren zabudowany; teren przemysłowy; piasek
- Las; park; łąka
- Sad, ogród; inny teren zielony; cmentarz
- Autostrada
- Droga ekspresowa
- Droga krajowa
- Droga wojewódzka
- Droga powiatowa; droga lokalna
- Droga polna, leśna
- Linia kolejowa; stacja
- Nieczynna linia kolejowa
- Lotnisko
- Granica województwa
- Park narodowy
- Park krajoznawczy

Pomorskie Szlaki Kajakowe

! Pomorskie tu się pływa

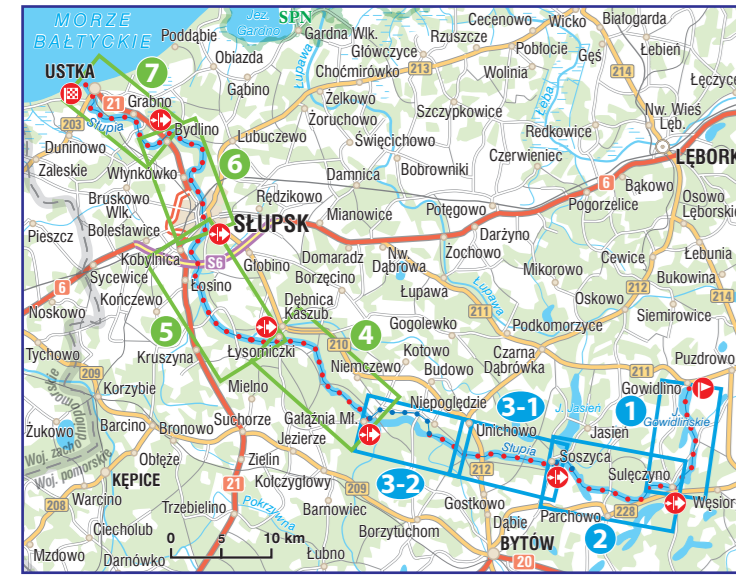
szlak kajakowy

Słupia

część II

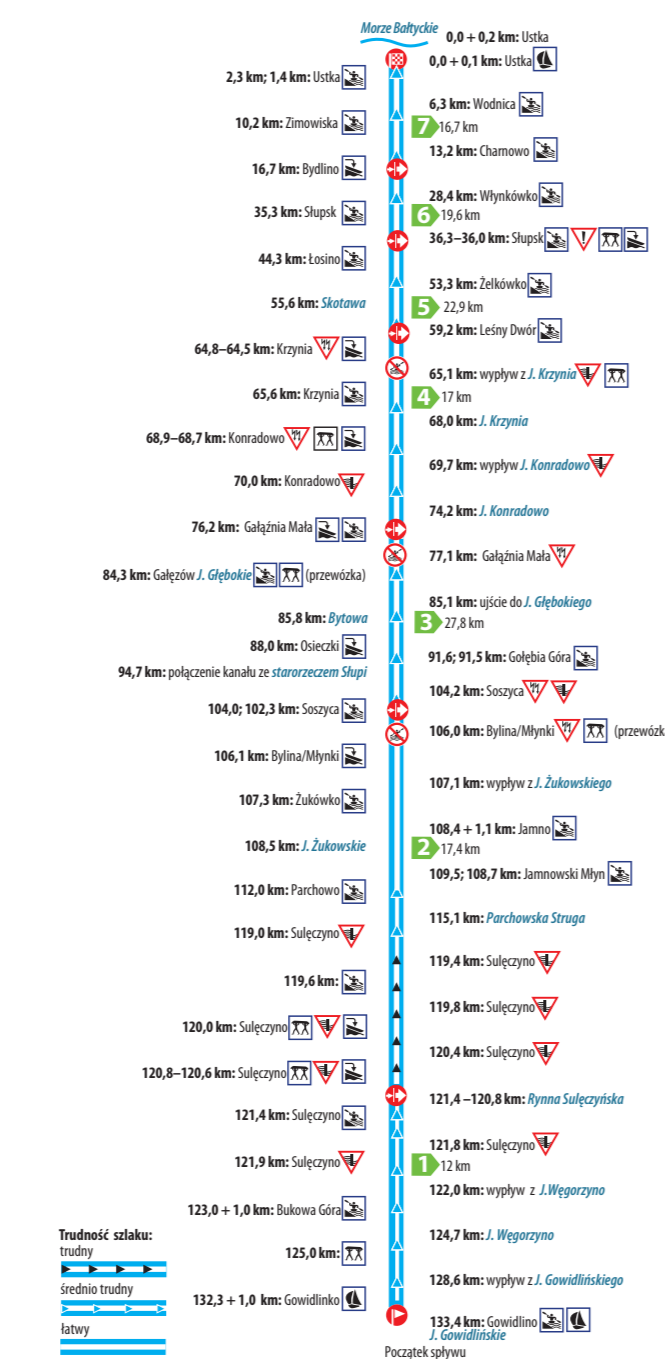
kajaki.pomorskie.eu

Fundusze Europejskie
Rzecznictwo Polskie
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
Unia Europejska

- Długość szlaku Słupia: **133,6 km**
- Liczba przenosek: **6 i 2 przewózki**
- Liczba dni: **7**
- Liczba przystani kajakowych: **23**

- Rekomendowana trasa spływu: **Gowidlina (km 133,4) – Ustka (km 0,0 + 0,2)**
- Trudność: **szlak średnio trudny i średnio uciążliwy, szlak trudny (km 121,4–119,8; Ryzna Sulęczyńska), szlak łatwy (km 112,0 – 106,0 Parchowo – Bylina)**
- Propozycje etapów spływów:
 - Gowidlina – Sulęcyno (12 km)
 - Sulęcyno – Bylina / Młynki (17,4 km, przewózka do Soszycy)
 - Soszycy – Golebia Góra – Jezioro Głębokie (27,8 km, przewózka do Gałąźni Małej)
 - Gałąźnia Mała – Leśny Dwór (17 km)
 - Leśny Dwór – Słupsk (22,9 km)
 - Słupsk – Bydłino (19,6 km)
 - Bydłino – Ustka (16,9 km)

Określana mianem „rzeki z prądem” **Słupia** należy do najciekawszych rzek Pomorza. Wypływająca z kaszubskich wzgórz położonych na południe od Sierakowic, od Gowidlina na długości ponad 120 kilometrów jest znanym i atrakcyjnym, choć miejscami dość trudnym szlakiem kajakowym. W górnym biegu przepływa przez duże Jezioro Gowidlińskie i kilka mniejszych jezior. W okolicach Sulęcyna znajduje się znany, przełomowy odcinek zwany „Rynną Sulęczyńską”.

Środkowa część Słupia, od Sulęcyna do Słupska, to porośnięta głównie lasami, rzadko zasiedlona przez ludzi dolina. Rzeka płynie wartko wśród dzikiej przyrody, sporo w niej „zwatek” i sztucznych przeszkód, dlatego pływanie kajakiem wymaga pewnego doświadczenia. Na skutek budowy elektrowni wodnej koryto Słupia uległo poważnym zmianom. Z uwagi na brak możliwości pływania po kanałach doprowadzających wodę do elektrowni wodnych w Soszycy i Gałąźni Małej, konieczne są dwie przewózki na odcinkach: Osada Młynki – Soszycy oraz przystań na Jeziorze Głębokim (okolice wsi Gałęzów) – Gałąźnia Mała. Po tej drugiej przewózce dalszy spływ można kontynuować z przystani kajakowe w Gałąźni Małej położonej przy moście drogowym, na której znajduje się tzw. „Kamień Papieski” – jeden z 10 kamieni upamiętniających spływ Słupią z 1964 roku, w którym udział brał Karol Wojtyła, późniejszy papież Jan Paweł II.

W **Gałąźni Małej** znajduje się największa elektrownia wodna na Słupia – Gąskowo, wybudowana w latach 1912–1914. Jej architektura w połączeniu z malowniczym położeniem przypomina pałac na wodzie. Charakterystycznym elementem elektrowni są dwa potężne, zielone rurociągi, które doprowadzają wody Słupia na 5 turbin znajdujących się w budynku. Warto przepacersować się **ścieżką przyrodniczą „Gałąźnia Mała”**, mającą swój początek na przystani kajakowej. Na jej trasie znajdziemy wiele atrakcji, opisanych na tablicach informacyjnych. Należą do nich m.in. kościołek z XIX wieku, zamek wodny zamykający otwarty kanał i wprowadzający wody Słupia w system podziemnych sztolni i rur, przede wszystkim zaś urokliwy **rezerwat przyrody „Dolina Huczka”**. W nim, obok wczesnośredniowiecznej osady, podziwiać można cenne siedliska przyrodnicze, chronione rośliny oraz wyerodowane formy terenowe, przenoszące nas w krajobraz górski.

Poniżej elektrowni Słupia wraca do starego koryta, przyjmując także wody płynące również starym korytem **Kamienicy**. Rzeka staje się wyraźnie większa i szersza. Płyne początkowo szybko szeroką doliną przez

lasy. Jednak nurt po kilku kilometrach zwalnia, ponieważ rozpoczyna się długie **rozlewiszko** przed kolejną elektrownią. Jest to sztuczny zbiornik wodny **Konradowo**.

W 1923 roku wybudowano na Słupia zaporę ziemną, dzięki której powstał zbiornik zaporowy **Konradowo**. Ze zbiornika doprowadzono wody Słupia kanałem o długości 950 m do wybudowanej w latach 1922–1924 **elektrowni wodnej Strzegomino**. W budynku elektrowni znajdują się trzy turbosetpły o łącznej mocy 2310 kW. Do produkcji prądu wykorzystano 14 metrowy spad wody.

Po pokonaniu zbiornika kajakarzy czeka **przenoska** przy **elektrowni Strzegomino**. Dalej, po przepłynięciu niewielkiego odcinka rzeki po zwodowaniu kajaków rozpoczyna się kolejne rozlewiszko, tym razem przed **elektrownią wodną w Krzynie**, wzniesioną w latach 1925–1926. Zlokalizowano przy niej początek ścieżki przyrodniczej „Krzynia”. Nad zbiornikiem na lewym brzegu położna jest przystań kajakowa w Krzynie.

Ze względu na elektrownię w Krzynie jest kolejna **przenoska**. Poniżej Krzynie, praktycznie aż do **Słupska** Słupia płynie swobodnie meandrując w szerokiej, otoczonej rozległymi lasami dolinie, miejscami zabagnionej. Jest to bardzo cenna przyrodniczo okolica. W **Leśnym Dworze** przy moście oraz przy siedzibie Nadleśnictwa „Leśny Dwór” urządzono dużą **przystań kajakową** z kolejnym „Kamieniem Papieskim”. W pobliżu znajduje się będąca ośrodkiem administracyjnym gminy wieś **Dębica Kaszubska**, w której funkcjonują sklepy, obiekty gastronomiczne i apteka.

Poniżej **Leśnego Dworu** do Słupia wpada jej największy prawobrzeżny dopływ – rzeka **Skotawa**. 900 metrów od jej ujścia znajduje się na niej **elektrownia wodna w Skarszewie Dolnym**. Kolejne przystanie w szerokiej, podmokłej dolinie Słupia znajdują się w **Zelkówku** (**Lubni-Zelkówko**) i **Łosinie**. Przy przystani w Łosinie przebiega kolejna ścieżka przyrodnicza – „Szlakiem troci i łosiosia”, łatwo dostępna dla uczestników spływów.

Słupia zbliża się do Słupska, czego znakiem jest duży most obwodnicy. Dolina rzeki praktycznie do centrum **Słupska** jest niezabudowana, jej brzegi porastają drzewa, dzięki czemu płynąc przez duże miasto praktycznie się tego nie odczuwa aż do ścisłego centrum. Za mostem „czołgowym” na lewym brzegu rozpoczynają się rekreacyjne tereny **Parku Kultury i Wypoczynku**, w którym przy kompleksie sportowym urządzono dużą przystań

kajakową. Jest ona wyposażona w pole namiotowe, miejsce do odpoczynku wraz z całym zapleczem sanitarnym.

Słupsk to największe miasto na szlaku Słupia. Ponad 700 lat historii, liczne zabytki i absolutne unikaty, a wśród nich największa na świecie kolekcja dzieł Witkacego, prezentowana w otwartym w 2019 roku Białym Spichlerzu dumnie stojącym nad brzegiem rzeki. Nad miastem góruje wzniesiony w stylu gotyckim w 1507 roku Zamek Książąt Pomorskich, obecnie siedziba Muzeum Pomorza Środkowego. Charakterystyczną budowlą jest także wchodzący w skład zamkowego kompleksu młyn z XIV wieku, w którym mieści się etnograficzna część muzealnej ekspozycji. Z kajaka można podziwiać także szachulcowy budynek – Spichlerz Richtera z XVIII wieku czy Basztę Czarownic – element dawnych murów miejskich, widoczny przy niej do dziś, pełniącą w pewnym okresie funkcję więzienia dla kobiet posądzonych o czary. Będąc w Słupsku warto zobaczyć zespół zabytków Starego Miasta, ratusz z wysoką na 56 metrów wieżą czy przepacersować się szlakiem słupskich niedźwiadków lub murali.

Przed **zamkiem**, w parku znajduje się **przenoska** przy tak zwanej „**Słuzie Łosiosowej**”, która piętny wody Słupia na potrzeby 2 hydroelektrowni. Przy niej znajduje się wybudowana ponad 20 lat temu przepławka dla ryb, umożliwiająca głównie łosiosom atlantyckim i trociem wędrownym dopłynięcie do tartlik powyżej Słupska. W centrum miasta przy ujściu Kanału Młyńskiego wybudowano jedno z pierwszych w Polsce sztucznych tartlik dla łosiosia. Dla osób zainteresowanych walorami przyrodniczymi rzeki, Park Krajobrazowy „Dolina Słupia” przygotował aplikację na telefon „Słupia – rzeka wiedzy”. W siedzibie Parku przy ul. Poniatowskiego 4 A znajduje się ogólnodostępna, bezpłatna wystawa przyrodnicza.

Od zamku rozpoczyna się odcinek rzeki płynący wśród średniowiecznych obwarowań miasta. Przez rzekę przerzucono liczne mosty i kładki. Łukowato wygięty „**Mostek Łabędzie**” zwiastuje koniec zabudowań. Z lewej strony wzdłuż rzeki jeszcze przez jakiś czas ciągnie się zabudowa przemysłowa i usługowa. Wkrótce Słupia ponownie nabiera naturalnego wyglądu. Płyłnie dość szybko i ma zdecydowanie więcej wody niż w górnym czy środkowym biegu. Należy uważać na zatopione w nurcie gałęzie, a nawet całe drzewa. We **Włynkówku** poniżej Słupska znajduje się kolejna **przystań kajakowa** zlokalizowana bezpośrednio przy ujściu lewobrzeżnego dopływu Słupia – Strzaki, zwanej także Basienicą.

Docierając do wsi **Bydłino** rzeka przyjmuje prawobrzeżny dopływ – Gniłą. Poniżej jej ujścia Słupia wyraźnie przyspiesza. Patrząc w koryto dostrzeżemy usypane kamienne kopce załamujące nurt rzeki – są to ślady po gniazdach łosiosu atlantyckiego, które mają tu największe tarlisko w dorzeczu. Rokrocznie, od października do końca grudnia na Słupia, na odcinku od Krzynie do jej ujścia w Uście, ustanawiany jest obręb ochronny dla ochrony naturalnego tarla ryb łosiosowatych. W tym okresie należy powstrzymać się od wszelkich czynności mogących negatywnie wpływać na naturalne tarło łosiosia i troci, w tym także pływanie kajakiem po rzece, zwłaszcza w rejonach tartlik. Kolejnym punktem orientacyjnym na szlaku jest wieś Charnowo (około 6 kilometrów dalej) z zabytkowym kościołem.

Na ostatnich kilometrach przed Ustką rzeka płynie już wyraźnie wolniej wśród rozległych lasów, zbliżając się do swojego ujścia. W okolicach wsi **Wodnica**, na prawym brzegu Słupia, dostępny do zwiedzania jest rezerwat przyrody „**Buczyna nad Słupią**”. Są tu też kolejne **przystanie kajakowe** w Zimowskich oraz w Wodnicy.

Wysoka, łukowa kładka rowerowa przewieszona nad rzeką jest początkiem miasta **Ustka**. Dalej, na lewym brzegu znajduje się duża **przystań kajakowa**. Rzeka przepływa pod mostem drogowym i kolejowym. Od tego miejsca staje się kanałem portowym, po którym **spływ wymaga zgody bosmanatu portu**. Należy uważać na ruch statków i falowanie. Z prawej strony rozciąga się oblegane przez turystów centrum miasta, a z lewej tereny **portu rybackiego**.

Ustka to letni kurort i uzdrowisko w jednym. Trudno wymarzyć sobie piękniejszy finał dla spływu Słupią. Piękne szerokie bałtyckie plaże, liczne hotele, restauracje, tawerny, smażalnia ryb, imprezy, ponad 100-letnia zabytkowa latarnia morska. Spacerując stworzoną w 1875 roku nadmorską promenadą, notabene ulubioną przez Otto von Bismarcka, aż trudno uwierzyć, że Ustka to także ponad 700 lat historii. Na przełomie XIX i XX wieku stała się popularnym kąpieliskiem i po dziś dzień jej rozwój związany jest przede wszystkim z turystyką. Będąc w Uście można nadal poczuć klimat starej portowej osady, spacerując wśród rybackich chat szachulcowych. Dużą atrakcją portu są mola wschodnie i zachodnie, które obecny kształt zyskały w czasach największego rozkwitu kąpieliska. W porcie na uwagę zasługują dwie budowle – Czerwona Szopa, czyli dawna baza ratowników morskich oraz spirytusownia. Ciekawostką jest obrotowa pieśza kładka nad kanałem portowym, która zamyka się dla pieszych i odsuwa na

bok, gdy trzeba przepuścić większą jednostkę pływającą. Warte zobaczenia są także: wzniesiony pod koniec XIX wieku w stylu neogotyckim kościół Najświętszego Zbawiciela, Muzeum Ziemi Usteckiej, Muzeum Chleba i Muzeum Minerali. Obowiązkowo trzeba zrobić sobie zdjęcie z ustecką Syrenką.

Przy dobrej pogodzie spływ można zakończyć w **awanporcie**, na małej plaży po lewej stronie obrotowej kładki, dopływając niemal do samego morza. Jeżeli warunki pogodowe lub ruch statków są zbyt duże, wówczas spływ należy zakończyć na przystani przed mostami i kanałem portowym.

Końcowy kilometr Słupia w Uście

Słupia

ABC KAJAKARZA

Dobijanie do brzegu, wsiadanie/wysiadanie

- » Dobijaj do brzegu pod prąd.
- » Wsiadaj/wysiadaj z kajaka ustawionego dziobem w górę rzeki.

Wywrotka

- » Po wywrocie nie odwracaj kajaka, podprowadź go do brzegu.
- » Ratuj najpierw człowieka, potem sprzęt.

Pamiętaj

- » Rzeczy zabezpiecz przed zamoczeniem (wodoszczelne worki) i zgubieniem w wodzie (przywiąż).
- » Zabierz mapę szlaku (miejsca niebezpieczne, biwaki, atrakcje).
- » Weź gotówkę.
- » Natulaj telefon.

Obserwacja

- » Obserwuj powierzchnię wody przed dziobem kajaka, zmarszczki, fale czy wiry to zapowiedź podwodnych przeszkód do ominięcia.
- » Obserwuj zmiany pogody.

Zachowanie

- » Nie wsiadaj i nie pływaj po spożyciu alkoholu.
- » Zwracaj uwagę na innych.
- » Pomagaj innym w razie potrzeby.
- » Nie prezeniaj swych sit.
- » Zachowaj ostrożność, nie pływaj samotnie.
- » Pływaj w kamizelce ratunkowej.
- » Biwakuuj w bezpiecznych miejscach (nie na wyspach na rzece).
- » Śmieci pakuj w worki, zostawiaj w miejscach wyznaczonych.
- » Przed wypłynięciem zapoznaj się z trasą spływu, informacjami o rzece i pogodzie.
- » Zachowaj szlak: na prodzie grupy pływaj przewoźnik, na końcu ratownik lub najsprawniejsza osada.
- » Unikaj spływania przez sztuczne progi, przenies kajak brzegiem.
- » Zapisz w telefonie numery służb ratunkowych.
- » W razie wypadku powiadom służby ratownicze.

Ważne numery telefonów:

- 112 (alarmowy)
- 601 100 100 (ratunkowy nad wodą)
- 58 3094911 (WIOŚ)
- 52 3391100 (RZGW w Bydgoszczy)
- 58 3261888 (RZGW w Gdańsku)
- 91 4411200 (RZGW w Szczecinie)
- 22 4701000 (Infolinia Wód Polskich)